

PROPOSTES Y REIVINDICACIONS D'ENSALUT PER LA JORNADA DEL 29 DE NOVEMBRE DE 2014 AL COL·LECTIU RONDA

Les reivindicacions de l'Associació ENSALUT giren al voltant de la necessitat d'unificar esforços, d'aconseguir una unitat d'acció entre totes les associacions, i fora bo que no només entre les associacions d'afectades per les patologies denominades de Sensibilització Central, sinó entre totes les entitats relacionades amb la Salut Pública. La millor manera d'aconseguir aquesta unitat d'acció és mitjançant el consens per portar endavant propostes.

La nostra proposta concreta a les associacions, que també es fa extensiva al Col·lectiu Ronda i a l'Ajuntament de Barcelona, és la següent:

Adreçar per via institucional una sol·licitud que es fonamenti en el suport de les afectades, en el Document de Consens per la Sensibilitat Química del Ministeri de Sanitat i en tota la documentació que es consideri adient, per aconseguir l'ICS informi en els CAPs sobre l'existència de la Sensibilitat Central i formi als metges d'assistència primària. Les associacions proveïrem els metges qualificats voluntaris per l'ocasió, metges que hauran de formar part de l'ICS en qualitat de col·laboradors segons el mateix ICS consideri, per fer la proposta que tot seguit comentem.

Tots els dies hi ha una reunió d'una hora aproximadament a tots els CAPs per informar de les novetats i de les noves normatives. Tenen lloc de les 14 a les 15 hores, per que hi puguin assistir les persones del torn del matí al sortir i les del torn de la tarda abans d'iniciar la seva jornada. Aquests metges voluntaris, amb la corresponent acreditació científica, proposaran oferir una xerrada a cada centre en aquest horari (per que tothom hi pugui assistir amb tota

ASSOCIACIÓ ENSALUT

llibertat), per explicar nocions bàsiques sobre Medicina Ambiental com ara son:

-Que diverses patologies, conegudes actualment sota el nom de Sensibilització Central i que en el passat eren poc freqüents, a les darreres dècades han augmentat molt significativament la prevalença. Aquestes patologies inclouen el SFC, la FM, SQM, EHS i d'altres.

-Que es produeixen canvis demostrats científicament en l'excitabilitat del sistema nerviós central i alteracions de les molècules amb que es comunica el sistema immune. Això afecta la regulació central autoimmune i hormonal, amb greus conseqüències moleculars sistèmiques per l'oxido reducció i els mecanismes d'energia cel·lular. Això produeix símptomes mòbils i diversos a tot l'organisme, fet que dificulta la seva visualització i diagnòstic clínic.

-Que actualment i per aquests fets, a la majoria dels casos, aquestes patologies s'estan considerant "psiquiàtriques".

-Que els signes i símptomes tenen congruència orgànica i que per aquest motiu és possible verificar-los a les consultes.

-Que el diagnòstic, si es fa el més aviat possible, estalvia el dany col·lateral del pacient i també la despesa pública, atès s'estalvien innumerables proves i medicacions inútils.

-Que no ens trobem amb unes malalties inusuals epidemiològicament parlant, sinó ben el contrari, davant un problema de Salut Pública que afecta prop el 15% de la població.

-Que hi ha abundant literatura científica de com factors externs com les ones electromagnètiques, els químics i altres factors mediambientals afecten internament de manera crítica provocant alteracions biològiques, fet que ha despertat la veu d'alarma de les associacions i organismes europeus pels perjudicis a la salut de la població.

ASSOCIACIÓ ENSALUT

Es tracta que l'ICS generi un programa específic d'informació pels professionals de la Salut Pública amb un cost mínim, atès disposem dels metges qualificats voluntaris que faran les xerrades als CAPs i de la logística necessària per dur a terme aquesta proposta d'una manera fàcil, eficaç i amb un cost mínim. Només es tracte que l'ICS faci seva la proposta i la promogui des de dins mateix de la institució.

El veritable reconeixement de la Sensibilització Central consisteix, simple i directament, que el metge que rep per primer cop al pacient faci un diagnòstic (més enllà del codi, que òbviament te molts avantatges). Això és més cert ara que mai, atès estem a un pas de considerar la Sensibilització Central com un trastorn psiquiàtric. Considerem necessari integrar els actuals conceptes de la medicina ambiental amb la medicina al·lopàtica.

Dins aquesta proposta, també demanem a totes les associacions que donin suport a un **projecte de formació en Medicina Ambiental** que a hores d'ara ja resta en espera de ser aprovat per l'ICS□. Per donar aquest suport, és necessari explicar breument en què consisteix.

El projecte consta de tres apartats:

-El primer apartat tracta sobre la **intervenció pel personal sanitari**, de la necessitat d'educar i conscienciar al col·lectiu mèdic sobre l'impacta ambiental degut al deteriorament dels entorns laborals i domèstics com a possible causa de malalties segons l'EXPOSOMA (efectes de les exposicions ambientals sobre la salut). La UE ha posat en marxa 2 projectes per estudiar l'EXPOSOMA i reconeix s'ha posat massa èmfasi en els factors genètics, que en comparació amb els ambientals, influeixen poc en el

□) PROJECTE SANITARI EN MALALTIES AMBIENTALS (PREVENCIÓ, DIAGNÒSTIC I NOVES FORMES DE TRACTAMENT)

Dra. M. Carmen Ruiz Martín.
CAP Montcada i Reixac
09-01-2013

sorgiment de la malaltia. Dins el projecte es formarà representants de cada CAP com experts mèdics i infermers per que posteriorment puguin formar el seu propi equip.

En aquest primer apartat també es parla sobre el tractament d'evitació dels químics i camps electromagnètics com principal mesura preventiva i terapèutica, sobre l'estalvi per l'Estat i de les complicacions pels malalts que suposaria una adequació de l'ús de les medicacions disponibles segons l'evolució del pacient a mida que se li ofereix el tractament correcte, i dels criteris diagnòstics i la correcte interpretació de les probes i tests comuns. Els tests i les probes comuns recollits als protocols i utilitzats avui en dia proporcionen una valuosa informació si el metge que les llegeix ha realitzat el proposat aprenentatge adient per interpretar-les correctament. Tanmateix, l'ús adient de les medicacions no serveix de res si no hi ha un control ambiental, una evitació per controlar les complexes forces d'interacció entre l'ésser humà i el seu entorn. Per aquests motius, el control ambiental és la part fonamental sense la qual no hi ha tractament possible.

-El segon apartat és un **projecte comunitari, dirigit pels propis sanitaris de l'ICS ja formats, i centrat en col·legis, associacions de veïns, grups de dones embarassades i altres grups socials** que faci possible la intervenció. Amb aquesta intervenció es vol dur a terme una tasca preventiva educant la població, conscienciant-la vers la salut dels estils de vida i de les condicions mediambientals, vers la importància de l'alimentació (dels transgènics i de la dieta rotatòria) i vers la importància d'evitar els camps electromagnètics i els químics als ambients habituals. Amb això es vol destacar la importància de que la població assumeixi responsabilitat vers la pròpia salut.

ASSOCIACIÓ ENSALUT

-El tercer apartat tracta d'un **projecte hospitalari**, de la creació d'un laboratori específic amb control ambiental, d'una unitat de control ambiental (UCA) formada per un

equip metge, infermer, psicòleg i sociòleg a un ala hospitalària de referència, una zona blanca amb un control de contaminants físics i químics on es pugui realitzar ingressos pel diagnòstic i l'inici d'un tractament amb les corresponents probes adients. Aquest seria un projecte pilot. Si s'aconseguís aquesta primera unitat, es podrien crear d'altres.

La rendibilitat d'aquest projecte és evident. La prevenció poblacional reduirà la incidència de totes les malalties en general i donarà lloc al concepte de autoresponsabilitat i autogestió en la salut. L'educació dels diagnosticats de qualsevol malaltia millorarà els quadres clínics, la qual cosa reduirà medicació, ingressos i demanda sanitària en general. La preparació del personal sanitari pel diagnòstic i tractament de les malalties ambientals generarà l'estabilització o millora de qualsevol patologia, amb la corresponent disminució de complicacions, i l'ús adient de les medicacions suposarà un estalvi per l'Estat a curt i llarg termini, amb l'avantatge de disminució o absència dels efectes secundaris. No és necessari cap despesa per l'educació, ja sigui comunitària com sanitària, i això generaria un estalvi en la demanda d'assistència a especialistes que es podria redirigir a la constitució de la UCA.

El prestigi nacional i internacional que suposaria la creació a l'estat espanyol d'una primera àrea pel tractament i intervenció ambiental, d'un centre d'investigació de les malalties emergents i no emergents, pioner a tota Europa, i les sinèrgies que es crearien amb altres centres, faria possible la captació de subvencions públiques per la prevenció, tractament i investigació.

Atès la legislació espanyola no ens protegeix ni garanteix la nostra salut, reiterem la necessitat d'aconseguir el màxim

ASSOCIACIÓ ENSALUT

suport per que l'ICS aprovi aquest projecte i recordem a tothom que l'Assemblea Parlamentaria Europea del 20 de gener del 2009 va acceptar la Medicina Ambiental com una disciplina mèdica transversal i va decidir desenvolupar a nivell europeu programes de formació per a estudiants i metges i proveir de nous tipus de cursos per assessors mèdics sobre ambient interior. La Medicina Ambiental assoleix la prevenció, proporciona un diagnòstic, i té un èxit en el tractament del 87%. És reconeguda a molts països i a l'estat espanyol s'està fent els tràmits pel seu reconeixement.

350.000 persones a tot l'estat espanyol pateixen el Síndrome de Sensibilització Central de forma reconeguda, i entre el 12% i el 15% de la població presenta símptomes davant químics tòxics.

Segons la Societat Espanyola de Pneumologia i Cirurgia toràcica, el 30% de les malalties infantils estan associades al medi ambient.

Des del 1965, l'activitat humana ha generat més de 4 milions de substàncies químiques, de les que només un 10% han estat testades, i un increment en un milió de vegades del camp electromagnètic natural degut a les noves tecnologies de les telecomunicacions i a la industrialització, la qual cosa ha generat un gran impacte sobre el planeta i sobre la nostra salut, com manifesten la pròpia IARC i la OMS. Christopher Wild, el seu director, afirma que el 95% dels casos de càncer, el 70% dels AVCs, i el 80% de les malalties coronàries i de DM tipus 2 són provocats per agents tòxics contaminants, que 2 de cada 3 casos es podrien evitar, i preveu pel 2020 un augment del càncer en un 50%. La IARC i la OMS reconeix, al 2013, la contaminació ambiental com causa de càncer en el nivell 1.

Els estudis relacionen els agents ambientals amb un ampli ventall de malalties: malalties emergents (com ara la SQM, EHS, SFC i FM), neurodegeneratives, autoimmunes, endocrines, cardiovasculars, metabòliques, càncer,

ASSOCIACIÓ ENSALUT

autisme, trastorn per dèficit d'atenció, al·lèrgia... A més a més hem de considerar l'exposició múltiple, l'efecte de les baixes dosis continuades, l'efecte combinat (efecte còctel) i les respostes paradoxals per entendre l'extrema complexitat del problema que tractem. També hem de tenir en compte els grups sensibles de població, els més vulnerables, com ara son les dones embarassades i els gestants, els lactants, els nens i adolescents, la gent gran, i tot aquell qui ja pateix qualsevol problema de salut

Els mapes epidemiològics europeus demostren el 98% dels càncers i entre el 85% i el 96% dels càncers infantils son per causes ambientals. Només entre el 5% i el 10% tenen causa hereditària. Els casos semblen seguir el "patró de la industrialització".

No volem aprofundir en la nombrosa quantitat de dades existents que relacionen les condicions ambientals amb les malalties, només assenyalar que vivim una pandèmia silenciosa i que, tot i lo alarmant d'aquestes xifres, aquesta greu situació s'assumeix amb total naturalitat, com si no passés res. No reaccionem, la vida continua, o això pensen aquells que no se'n adonen o que encara no pateixen una malaltia greu. Se'ns diu que al 2015 la meitat de la població de l'estat espanyol patirà processos al·lèrgics a un nivell o altre, que al 2067 els espermatozoides dels homes seran estèrils i ningú es belluga. Quan reaccionarem?, quan ja sigui massa tard?, potser ja és massa tard per nosaltres, però no pels nostres fills, que estan en perill, ni per les generacions futures. No es tracta de renunciar al confort i a les noves tecnologies, sinó del bon ús, de manera conscient, per prevenir al màxim l'aparició de les malalties.

La conclusió és que hem de cercar un equilibri entre la salut humana, l'ecologia i el benestar socio-ambiental a través d'un enfocament ecosistèmic i holístic amb l'objectiu d'adequar dos propòsits: que l'ésser humà sigui el centre de totes les nostres preocupacions en torn el desenvolupament, i assolir això garantint la sostenibilitat dels ecosistemes que habitem.

ASSOCIACIÓ ENSALUT

Compartim amb el Miquel Porta el concepte de “salut en totes les polítiques” i creiem necessari que totes les institucions i autoritats responsables promoguin una voluntat política que reconegui la relació entre les condicions ambientals i les malalties emergents i no emergents com un greu problema de salut pública i que adoptin les estratègies adients per solucionar-lo.

És imprescindible tenir una bona informació ambiental per intentar adaptar-nos a l’entorn, atès els nostres gens no es poden adaptar tan ràpid com avança la tecnologia.

“Si un clau a la sabata produeix una ferida al peu, el més lògic és treure el clau de la sabata, no posar-se una vena a la ferida” (Doris Rapp, 1988).